

LATVIJAS UNIVERSITĀTES BIZNESĀ, VADĪBAS UN EKONOMIKAS FAKULTĀTES
PRODUKTIVITĀTES ZINĀTNISKAIS INSTITŪTS
“LATVIJAS UNIVERSITĀTES DOMNĪCA LV PEAK”

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
BIZNESĀ, VADĪBAS
UN EKONOMIKAS
FAKULTĀTE

EKONOMIKAS BAROMETRS

Nr. 1 (5) 2024.gada jūnijs

Ekonomikas attīstību Latvijā turpina ietekmēt ģeopolitiskā situācija un nenoteiktība. Krievijas uzsāktais karš Ukrainā ir palēninājis atveseļošanu no pandēmijas un izraisījis augstākas enerģijas cenas un traucējumus tirdzniecībā un piegādes ķēdēs, kas negatīvi ietekmē ekonomikas izaugsmi. 2023. gadā IKP samazinājās par 0,3%, salīdzinot ar iepriekšējo gadu. 2024. gadā ir sagaidāms, ka ekonomikā atgriezīsies izaugsme, ko veicinās ES finansēto investīciju kāpums un eksporta straujāks kāpums ārējā pieprasījuma uzlabošanās dēļ, kā arī privātā patēriņa pakāpenisks pieaugums. 2023. gadā inflācija stabilizējās, atgriežoties pie mēnešiem raksturīgajām cenu pārmaiņām, kādas tās bija pirms Covid-19 pandēmijas. Gada vidējā inflācija 2024. gadā turpinās mazināties. Galvenā ietekme uz cenu izmaiņām ir saistīta ar energoresursu un pārtikas cenu svārstībām pasaulē, kā arī to arvien vairāk ietekmēs pieprasījums, jo sagaidāms, ka algu kāpums turpināsies. Neraugoties uz Ukrainas kara negatīvo ietekmi uz ekonomisko attīstību, darba tirgus ir stabils. Tomēr 2023. gadā jaunu darba vietu un nodarbinātības pieaugums, salīdzinot ar 2022. gadu, ir kļuvis lēnāks. Situācija darba tirgū būs stabila arī 2024. gadā, tomēr uzņēmumi arvien vairāk saskarsies ar darbaspēka trūkumu. Nelabvēlīgie demogrāfiskie procesi sašaurina darbaspēka piedāvājumu un paaugstina darbaspēka nepietiekamības riskus.

Konkurētspējas mazināšanās riski joprojām ir ļoti augsti, jo pandēmijas izraisītās krīzes rezultātā ir palielinājusies plaisa starp darbaspēka izmaksām un produktivitātes pieaugumu. Darbaspēka izmaksas būtiski pārsniedz pirms pandēmijas līmeni, kamēr produktivitātes kāpums šajā pašā laikā ir bijis mērenāks. Lai celtu konkurētspēju, līdztekus atbalsta pasākumiem uzņēmumiem pārorientācijai no Krievijas tirgiem uz citiem, kā arī birokrātijas, ēnu ekonomikas un korupcijas būtiskai samazināšanai, svarīgākais ir aktivizēt politiku, kas vērsta uz produktivitātes celšanu. Latvijas lielākais izaicinājums ir inovācijas, kas prasa ieguldījumus pētniecībā un attīstībā, kā arī cilvēku zināšanu un prasmju pilnveidošanā. Jāveicina kredītiestāžu finansējums uzņēmumiem, kapitāla tirgus attīstība. Finansējuma nepietiekamība uzņēmējdarbības attīstībai ir viens no galvenajiem pēdējās desmitgades Latvijas izaugsmes atpalcības no Lietuvas un Igaunijas cēloņiem. Tāpat viens no būtiskākajiem uzdevumiem ir enerģētikas drošības nostiprināšana un "zaļā kursa" iespēju izmantošana. Ņemot vērā ģeopolitisko nenoteiktību, nepieciešams veikt budžeta izdevumu radikālu izvērtēšanu un efektīvi ieguldīt ES fondu un Atveseļošanas un noturības mehānisma līdzekļus ekonomikas konkurētspējas stiprināšanai.

ĢEOPOLITISKĀ SITUĀCIJA TURPINA NEGATĪVI IETEKMĒT IZAUGSMI.

Latvijas ekonomikas atgūšanos no Covid-19 pandēmijas krīzes 2022. gadā pārtrauca Krievijas uzsāktais karš Ukrainā. Ekonomikas attīstību būtiski ietekmēja kara izraisītie piegāžu ķēžu pārrāvumi, energoresursu un pārtikas cenu straujais kāpums, kā arī globālā pieprasījuma samazināšanās. Izaugsme 2022. gadā palēninājās līdz 3 %, pasliktinoties investīciju pieauguma tempiem.

2023. gadā ekonomikas attīstību turpināja ietekmēt ģeopolitiskā situācija un nenoteiktība, augstās cenas un banku procentu likmju celšanās, negatīvi ietekmējot privāto patēriņu un eksportu. Savukārt investīcijas un valsts patēriņš uzrādīja spēcīgu izaugsmi. 2023. gadā IKP bija par 0,3 % mazāks nekā pirms gada.

2024. gada 1. ceturksnī IKP pieauga par 0,1 %, salīdzinot ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu. LV PEAK izveidotais apstaidzošo indikatoru rīks rāda, ka ekonomisko attīstību joprojām ietekmē ģeopolitiskā nenoteiktība un zems ārējais pieprasījums Tomēr situācijai ir tendence pamazām uzlaboties,

jo Latvijas lielākajos eksporta tirgos ekonomika sāk pieaugt, kas pozitīvi ietekmēs valsts eksporta iespējas (skatīt infografiku 11.lpp).

Atbilstoši LV PEAK ekspertu¹ konsensus prognozei, kopumā 2024. gadā IKP pieaugs par 1,5 %. Savukārt 2025. gadā izaugsme nedaudz paātrināsies un IKP pieaugs par 2,6 %, ko veicinās ES finansēto investīciju pieaugums un eksporta straujāks kāpums ārējā pieprasījuma uzlabošanās dēļ, kā arī privātā patēriņa straujāks pieaugums.

Ņemot vērā šī brīža situāciju, LV PEAK eksperti par neatliekamiem uzdevumiem situācijas stabilizācijai uzskata stiprināt valsts ārējo un iekšējo drošību, veicināt investīciju piesaisti un produktivitāti, strukturālo reformu veikšanu izglītības kvalitātes un veselības aprūpes jomās, birokrātijas, ēnu ekonomikas un korupcijas būtisku samazināšanu, darbaspēka trūkuma risināšanu, kā arī kredītiestāžu finansējuma uzņēmumiem veicināšanu. Tāpat eksperti uzskata, ka ir jāintensificē ES fondu un Atveseļošanas un noturības mehānisma līdzekļu apguvi, "zaļā kursa" iespēju izmantošanu.

1.tabula. Ekonomikas atveseļošanās ietekmē ģeopolitiskā spriedze

	2021	2022	2023	2024p	2025p
IKP (izmaiņas % pret iepriekšējo gadu)	6,7	3,0	-0,3	1,5	2,6
Bezdarbs (bezdarbnieki % no ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem, 15-74 gadi)	7,6	6,9	6,5	6,4	6,2
Darba algas (vidējās bruto darba samaksas izmaiņas % pret iepriekšējo gadu)	11,8	7,5	11,9	7,5	6,9
Inflācija (gada vidējā patēriņa cenu inflācija, %)	3,3	17,3	8,9	2,0	2,2

Avots: Centrālā statistikas pārvalde (CSP), p - LV PEAK ekspertu konsensus prognoze.

DARBA TIRGUS SAGLABĀJAS STABILS.

Neraugoties uz Ukrainas kara negatīvo ietekmi uz ekonomisko attīstību, Latvijas darba tirgus 2023. gadā turpināja atveseļoties no Covid-19 pandēmijas radītajām negatīvajām sekām, samazinājās bezdarbs un pieauga iedzīvotāju nodarbinātības līmenis. Tomēr 2023. gadā nodarbināto skaits nedaudz saruka par 2 tūkst. jeb par 0,2%, salīdzinot ar 2022. gadu.

Nodarbināto skaita samazinājumu 2023. gadā lielā mērā ietekmēja ekonomikas izaugsmes tempu palēnināšanās, kā arī iedzīvotāju skaita samazinājums darbaspējas vecumā.

Bezdarba dinamikā pozitīvas tendences ir vērojamas jau kopš 2020. gada vidus. Bezdarba līmenis 2023. gadā bija 6,5 % jeb par 0,4 procentpunktiem mazāks nekā 2022. gadā. Bezdarba

līmenis ir lielāks gados jauniem cilvēkiem, cilvēkiem ar zemu prasmju līmeni un tiem, kas dzīvo laukos.

LV PEAK ekspertu konsensus prognoze rāda, ka bezdarba līmenis turpinās samazināties arī 2024. gadā līdz 6,4 %, un 2025. gadā tā līmenis varētu būt 6,2 %.

DARBASPĒKA PIEDĀVĀJUMS TURPINĀS SAMAZINĀTIES.

Ar vien jūtamāks kļūst darba roku trūkums, par ko liecina vakanču skaita un darbavietu noslodzes pieaugums. Nelabvēlīgie demogrāfiskie procesi sašaurina darbaspēka piedāvājumu darba tirgū un paaugstina darbaspēka nepietiekamības riskus.

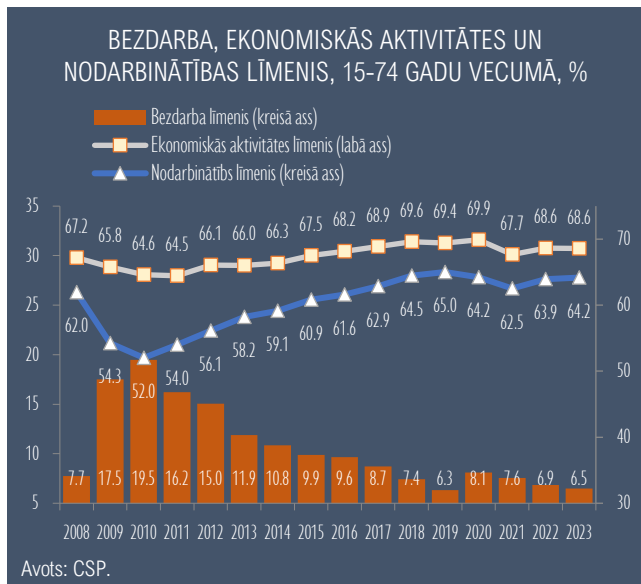
Tāpat, jāņem vērā, ka Covid-19 pandēmijas krīze ir paātrinājusi darbaspēka pieprasījuma strukturālās pārmaiņas. No vienas

¹ Latvijas Universitātes domnīcas LV PEAK eksperti pārstāv šādas institūcijas: Latvijas Produktivitātes padomi, Latvijas Universitātes produktivitātes institūtu, Latvijas Universitātes

Biznesa, vadības un ekonomikas fakultāti, Fiskālās disciplīnas padomi, Latvijas Zinātņu akadēmiju, u.c.

pusēs, paātrinot darbavietu automatizāciju darbaspēka intensīvajās nozarēs – galvenokārt samazinot zemas un vidējas kvalifikācijas darbaspēka pieprasījumu bez profesionālām prasmēm. Savukārt, no otras puses, palielinot augstākās kvalifikācijas darbavietu īpatsvaru, jo īpaši informācijas un komunikācijas pakalpojumos. Tāpat strukturālās problēmas var padziļināt darba tirgus reģionālās atšķirības, kas nākotnē var kavēt darba tirgus atlabšanu.

1. grafiks. Darba tirgus turpina atveseļoties no Covid-19 krīzes

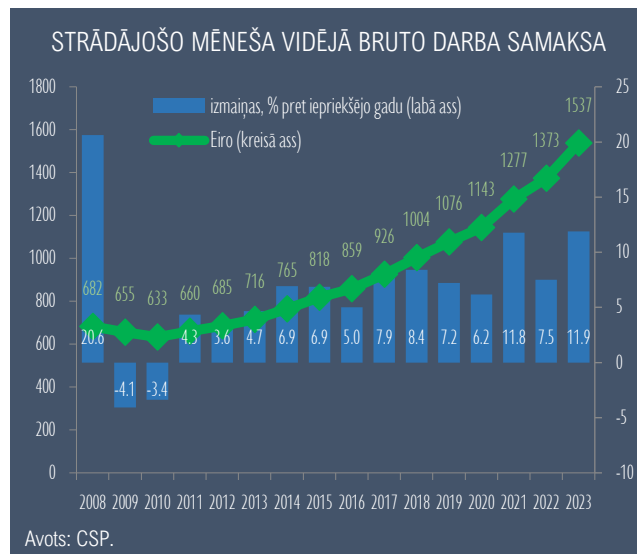
Redzot, ka nākotnē darba tirgū saasināsies darbaspēka nepietiekamības problēma, LV PEAK eksperti uzskata, ka ir nepieciešams stiprināt pieaugušo izglītības sistēmu, lai nodrošinātu darbaspēka pāreju no neproduktīvām jomām uz augošām nozarēm. Pieaugušo izglītības sistēmas efektivitātei būs nozīmīga loma arī Covid-19 un Krievijas-Ukrainas kara negatīvo seku mazināšanā un kopējā tautsaimniecības produktivitātes līmeņa paaugstināšanā.

DARBASPĒKA TRŪKUMS UN SASPRINGTAIS DARBA TIRGUS VEICINA ALGU PIEAUGUMU.

Mēneša vidējā bruto darba samaksa turpina strauji palielināties. 2023. gadā vidējais darba algu pieaugums gada griezumā sasniedza 11,9 %, bet vidējā bruto darba samaksa palielinājās līdz 1 537 eiro. Jāatzīmē, ka nozīmīgs algu pieaugums Latvijā ir bijis vērojams jau iepriekšējos gados – vidējais algu pieaugums kopš 2014. gada ir pārsniedzis 5 % gadā. Tomēr pretstatā iepriekšējos gados novērotā neto darba samaksa periodā no 2022. gada 1. ceturkšņa līdz 2023. gada 1. ceturksnim bija zemāka par inflācijas pieauguma tempu, izraisot pirkjspējas samazināšanos. Samazinoties inflācijas tempiem, reālais neto algas pieaugums kopš 2023. gada 2. ceturkšņa ir sācis atkal pieaugt. Kopumā 2023. gada, ņemot vērā inflāciju, reālais neto algas pieaugums pret 2022. gadu bija 2,2 %.

LV PEAK ekspertu prognoze rāda, ka neraugoties uz ģeopolitisko spriedzi, algas turpinās pieaugt: 2024. gadā – kopumā par 7,5 %, bet 2025. gadā – par 6,9 %.

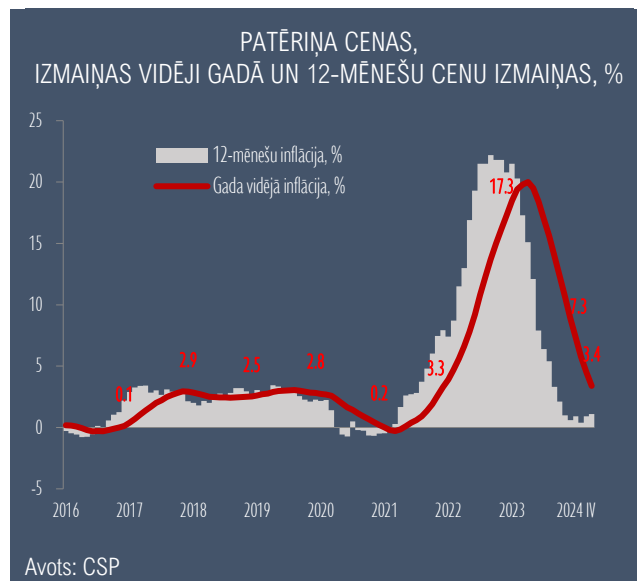
2. grafiks. Darba alga turpina strauji augt

AUGSTĀ INFLĀCIJA IR ATKĀPUSIES.

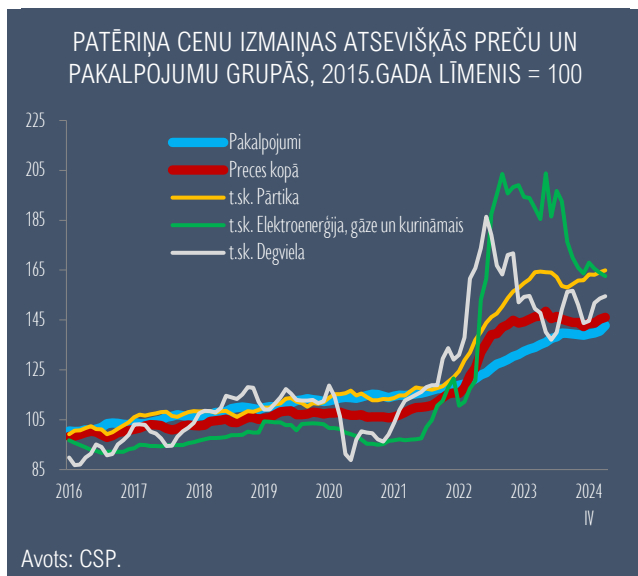
Ekonomikas pielāgošanās pēc pandēmijas apstākļiem notika strauji. Piedāvājums netika līdzīgs augošajam pieprasījumam, kas noteica strauju cenu kāpumu pasaulē 2021. gada otrā pusē. Kopš 2022. gada februāra beigām situāciju pasliktināja Krievijas kara darbība Ukrainā – būtiski palielinājās energoresursu, pārtikas un izejmateriālu cenas. 2022. gada decembrī patēriņa cenas Latvijā bija par 20,8 % augstākas nekā pirms gada, bet gada vidējā inflācija pieauga līdz 17,3 %. Vislielākā ietekme uz inflāciju 2022. gadā bija pārtikas, elektroenerģijas, kurināmā un degvielas cenām.

3. grafiks. Straujais cenu kāpums pakāpeniski mazinās

2023. gadā cenas stabilizējās. 12-mēnešu inflācija saruka no 21,5 % gada sākumā līdz 0,6 % decembrī. Ņemot vērā inflācijas bāzes efektu, 2023. gadā vidējā gada inflācija bija 8,9 %. Lielākā palielinošā ietekme uz vidējo patēriņa cenu līmeni gada laikā bija pakalpojumu cenu kāpumam, kas pieauga par 5,3 %. 2023. gada sākumā strauji turpināja pieaugt pārtikas cenas, bet gada otrajā pusē jau bija vērojami mēnešiem raksturīgi cenu pieaugumi. Alkoholisko dzērienu un tabakas izstrādājumu vidējais cenu līmenis gada laikā pieauga par 8,3 %. Lielākā samazinošā ietekme 2023. gadā bija cenu kritumam elektroenerģijai, gāzei, cietajam kurināmajam un siltumenerģijai.

4. grafiks. Energoresursu cenas mazinās

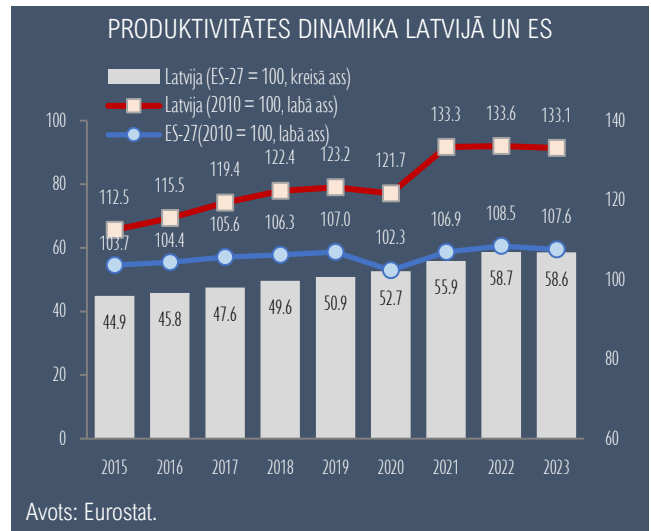

2024. gada aprīlī, salīdzinot ar 2023. gada aprīli, patēriņa cenas pieauga par 1,1 %. Gada vidējā inflācija aprīlī bija 3,4 %. Sagaidāms, ka gada vidējā inflācija turpinās pakāpeniski bremzēties. LV PEAK prognozē, ka kopumā 2024. gadā gada vidējā inflācija būs 2 %. Līdzīgi inflācijas tempi sagaidāmi arī 2025. gadā.

PRODUKTIVITĀTES DINAMIKA IR ĻOTI SVĀRSTĪGA.

Kopš 2020. gada produktivitātes dinamiku ietekmē nevienmērīgas korekcijas produktu un darba tirgos, reaģējot uz Covid-19 pandēmijas ierobežošanas pasākumiem un ģeopolitiskiem satricinājumiem. 2020. gadā produktivitāte samazinājās par 1,2 %, bet jau 2021. gadā, atjaunojoties ekonomiskām aktivitātēm, produktivitātes pieauguma temps paātrinājās un tas bija par 9,5 % augstāks nekā pirms gada, ko daļēji var skaidrot ar zemās bāzes efektu. Turpmākajos divos gados ekonomikas izaugsme bija ekstensīva. Produktivitāte 2022. gadā tikai par 0,2 % pārsniedza iepriekšējā gada līmeni, savukārt 2023. gadā bija par 0,3 % mazāka nekā pirms gada.

5. grafiks. Produktivitātes plaisa joprojām saglabājas liela

Produktivitātes dinamika Latvijā ilgtermiņa skatījumā ir bijusi svārstīga, bet kopumā straujāka nekā vidēji ES, kas nodrošināja produktivitātes konvergenci tuvāk ES vidējam līmenim. Tomēr pēdējos divos gados produktivitātes dinamika atpaliek no ES vidējā rādītāja un produktivitātes plaisa joprojām saglabājas liela. IKP uz vienu nodarbināto faktiskajās cenās Latvijas tautsaimniecībā 2023. gadā bija tikai 58,6 % (72,8 pēc PPS) no vidējā ES līmeņa.

DARBASPĒKA IZMAKSAS TURPINA PIEAUGT.

Ekonomisko aktivitāšu samazināšanās nav būtiski ietekmējusi darbaspēka izmaksu dinamiku. No 2021. līdz 2023. gadam darbaspēka izmaksas pieauga par 37,2 % (vidēji gadā – par 11,1 %). Savukārt produkcijas vienības darbaspēka izmaksas (ULC) šajā periodā pieauga par 25,4 %, ko noteica produktivitātes lēns pieaugums.

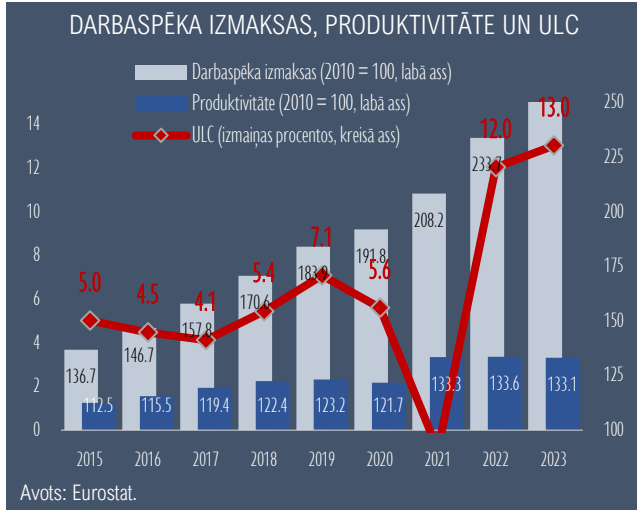
2021. gadā, ekonomikas aktivitātēm palielinoties, darbaspēka izmaksas pieauga un bija par 8,5 % augstākas nekā pirms gada. Produktivitātes pieaugums (par 9,5 %) mazināja darbaspēka sadārdzināšanās spiedienu uz konkurētspēju un ULC samazinājās gandrīz par 1 %. Darbaspēka izmaksu dinamika 2022. gadā bija vēl straujāka un produktivitātei saglabājoties iepriekšējā gada līmenī, ULC pieauga par 12 %. Arī 2023. gadā darbaspēka izmaksas turpināja strauji augt – par 13 % pārsniedzot iepriekšējā gada līmeni un produktivitātes neliela samazinājuma dēļ, ULC pieauga par 13%. Straujš nominālā ULC pieaugums ir vērojams visās Baltijas valstīs.

NERAUGOTIES UZ IZMAKSU UN CENU KONKURĒTSPĒJAS RADĪTĀJU VĀJINĀŠANOS, LATVIJAS EKSPORTA TIRGUS DAĻA ILGTERMIŅĀ SKATĪJUMĀ PIEAUG.

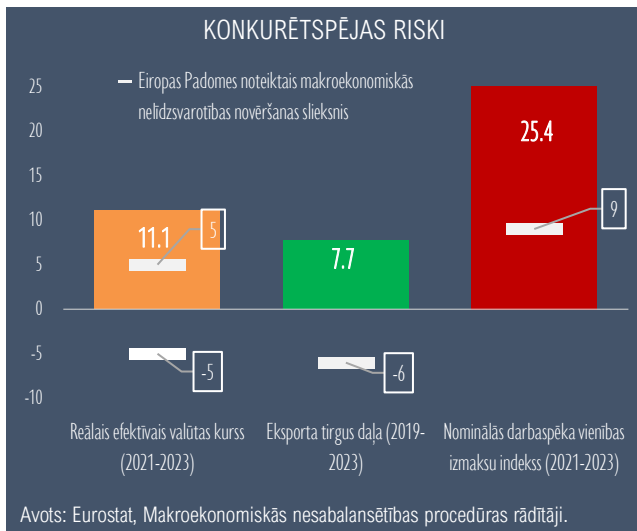
Aug izmaksu konkurētspējas vājināšanās riski, par ko liecina reālā efektīvā valūtas kursa (REER) un ULC pieaugums. Tomēr Latvijas eksporta tirgus daļas ilgtermiņa dinamika joprojām ir pozitīva. Piecos gados (2019. –2023.) Latvijas eksporta tirgus

daļa pieauga par 7,7 %. 2023. gadā Latvijas eksporta tirgus daļa samazinājās par 3,4 %, ko galvenokārt noteica preču eksporta tirgus daļas kritums – par 5 %. Arī pakalpojumu eksporta tirgus daļa bija par 1 % zemākā līmenī nekā pirms gada.

6. grafiks. Darbaspēka izmaksas turpina augt straujāk nekā produktivitāte

7. grafiks. Palielinās izmaksu konkurētspējas riski

PRODUKTIVITĀTES PALIEĻINĀŠANA IR GALVENAIS IZAUGSMI NOTEICOŠAIS FAKTORS.

Krīžu izraisītās korekcijas būtiski nemaina ilgtermiņa tendences darbaspēka izmaksu dinamikā, kas arī turpmāk būs visai strauja. Darbaspēka izmaksu kāpumu lielā mērā ietekmē nelabvēlīgas demogrāfiskās tendences, augošs pieprasījums un augsta konkurence ES atvērtajos darba tirgos.

2023. gadā darbaspēka izmaksas ir būtiski pārsniegušas pirms pandēmijas līmeni, kamēr produktivitātes kāpums šajā pašā laikā ir bijis mērenāks. Tas liecina par produktivitātes plaisas palielināšanos. Latvijas lielākais izaicinājums ir produktivitātes palielināšana, kas ir vienīgais ceļš kā novērst arvien pieaugošo

izmaksu spiedienu uz konkurētspēju. LV PEAK eksperti uzskata, ka produktivitātes pieaugumam arvien vairāk būs jābalstās uz zinātnesietilpīgām darbībām, kuru īpatsvars ekonomikā šobrīd ir mazs. Latvijas vājākais punkts ir inovācijas – ieguldījumi pētniecībā un attīstībā, kā arī cilvēku zināšanu un prasmju pilnveidošanā. Tomēr, politikas veidotāji nedrīkst aizmirst „vecās” problēmas, kā, piemēram, infrastruktūras nepilnības, reģionu krāsās atšķirības, sociālo nevienlīdzību, u.c. Produktivitātes un konkurētspējas paaugstināšanai ir nepieciešama vispusīga un plašāka pieeja – spēcīgs sniegums vienā jomā nevar kompensēt vāju veikumu citā.

BUDŽETA DEFICĪTS JOPROJĀM AUGSTS.

2020. gadā ES tika aktivizēta *Stabilitātes un izaugsmes (SIP) pakta vispārējā izņēmuma klauzula*, ļaujot ES valstīm palielināt vispārējās valdības budžeta deficītu 2020. – 2022. gadā tādā apmērā, cik ir nepieciešams pandēmijas radītā ekonomikas kaitējuma mazināšanai. Ņemot vērā Krievijas iebrukumu Ukrainā un visas ar to saistītās sekas, SIP *vispārējā izņēmuma klauzula* bija spēkā arī 2023. gadā.

Augsts deficīta līmenis 2020. – 2023. gados ir saistīts ar apjomīga atbalsta pasākumu paketi Covid-19 un kara Ukrainā ietekmes mazināšanai un ekonomikas atveseļošanai. Latvijas vispārējās valdības budžeta deficīts samazinājās no 7,2 % no IKP 2021. gadā līdz 2,2 % 2023. gadā. Savukārt, lai arī nominālā izteiksmē vispārējās valdības parāds pieaug, tomēr pret IKP tas pēdējos gados ir bijis stabils, 2023. gadā – 44,0 % no IKP. Saeima 2024. gadam ir apstiprinājusi budžetu ar deficītu 2,8 % apmērā no IKP.

Latvijas fiskālā pozīcija atrodas salīdzinoši labvēlīgā situācijā, jo valsts parāds ir salīdzinoši zems un valsts kredītreitings augsts. Valsts kase joprojām var refinansēt valsts parādu par samērīgām procentu likmēm.

2.tabula. Covid-19 pandēmijas ietekmē budžeta deficīts būtiski palielinājās

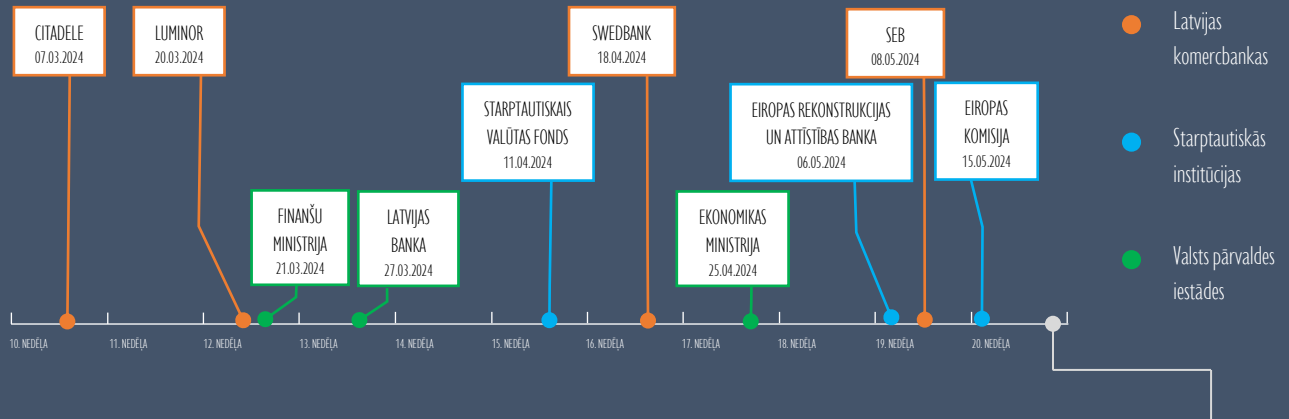
	2020	2021	2022	2023	2024p
Ieņēmumi, % pret IKP	38,0	37,5	36,3	38,7	40,4
Izdevumi, % pret IKP	42,4	44,7	40,9	41,0	43,2
Bilance, % pret IKP	-4,4	-7,2	-4,6	-2,2	-2,8

Avots: CSP, p – Eiropas Komisijas prognoze

Ņemot vērā ģeopolitisko nenoteiktību, LV PEAK eksperti uzskata, ka nepieciešams veikt budžeta izdevumu radikālu izvērtēšanu un efektīvi ieguldīt ES fondu un Atveseļošanas un noturības mehānisma līdzekļus ekonomikas konkurētspējas stiprināšanai.

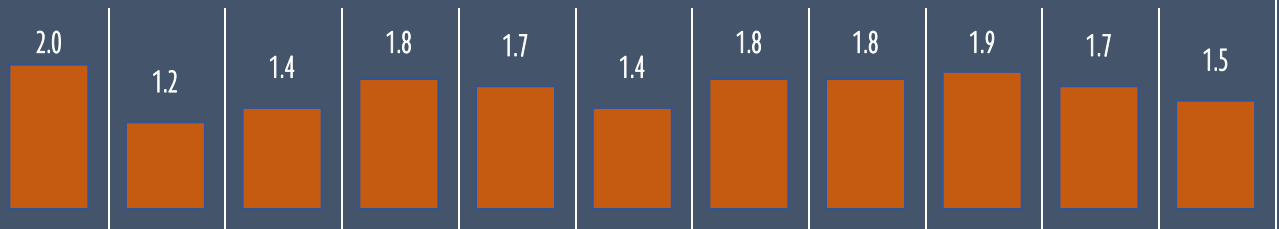
INFOGRAFIKA

LATVIJAS UN STARPTAUTISKO INSTITŪCIJU PROGNOZES – EKONOMIKA PAKĀPENISKI ATKOPJAS, INFLĀCIJA TURPINA SARUKT

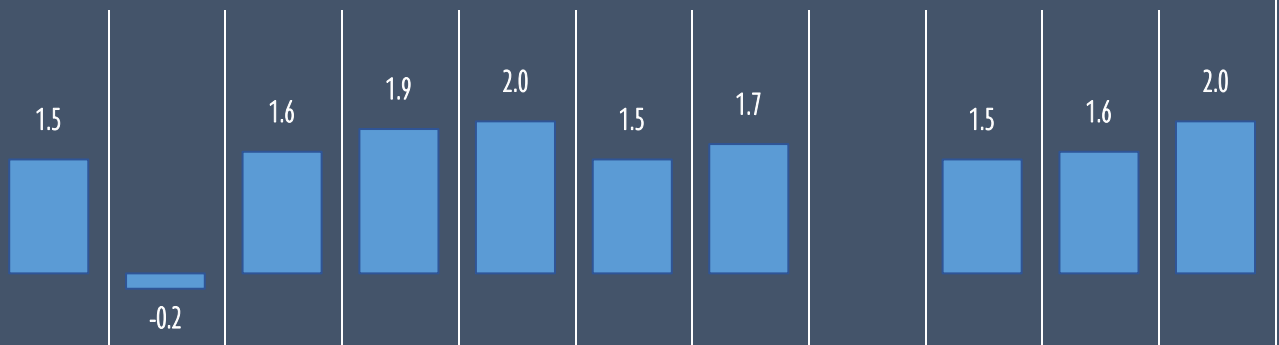

CITADELE	LUMINOR	FINANŠU MINISTRIJA	LATVIJAS BANKA	SVF	SWEDBANK	EKONOMIKAS MINISTRIJA	ERAB	SEB	EIROPAS KOMISIJA	LV PEAK EKSPERTU KONSENUSU PROGNOZE
Avots: →	Avots: →	Avots: →	Avots: →	Avots: →	Avots: →	Avots: →	Avots: →	Avots: →	Avots: →	17.05.2023.

IKP PROGNOZES 2024.GADAM, %

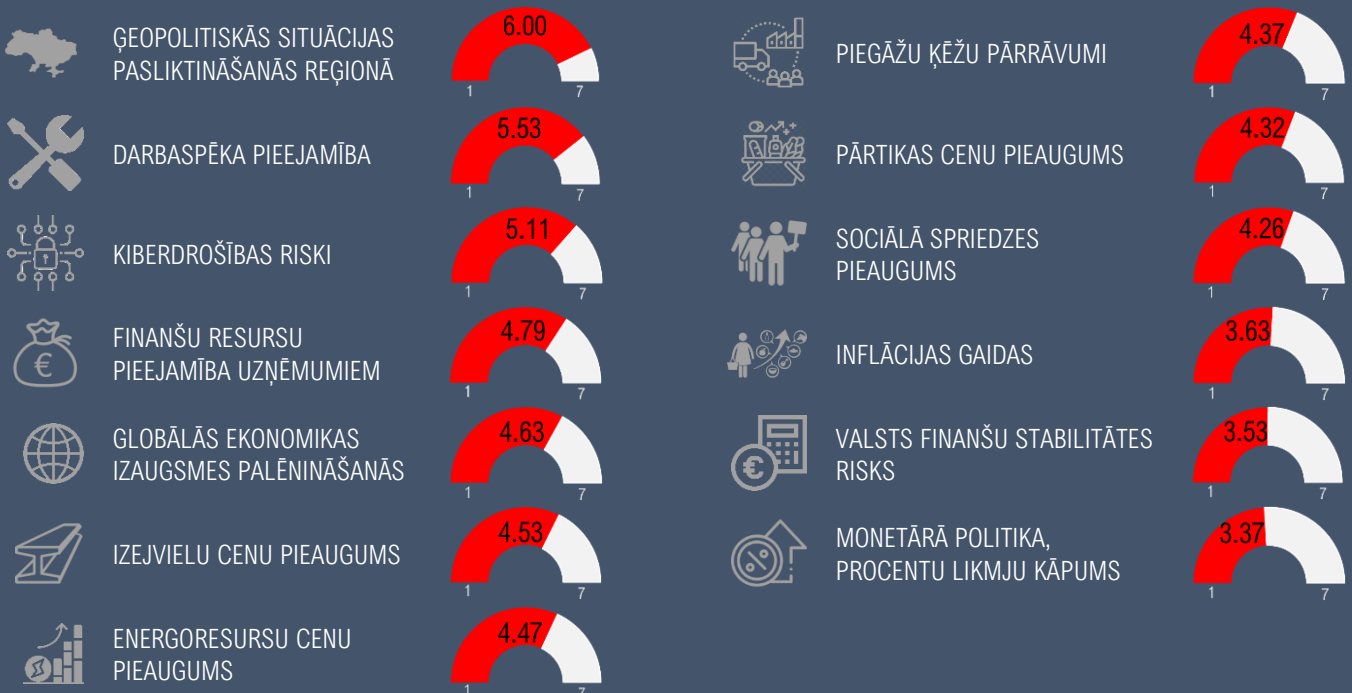
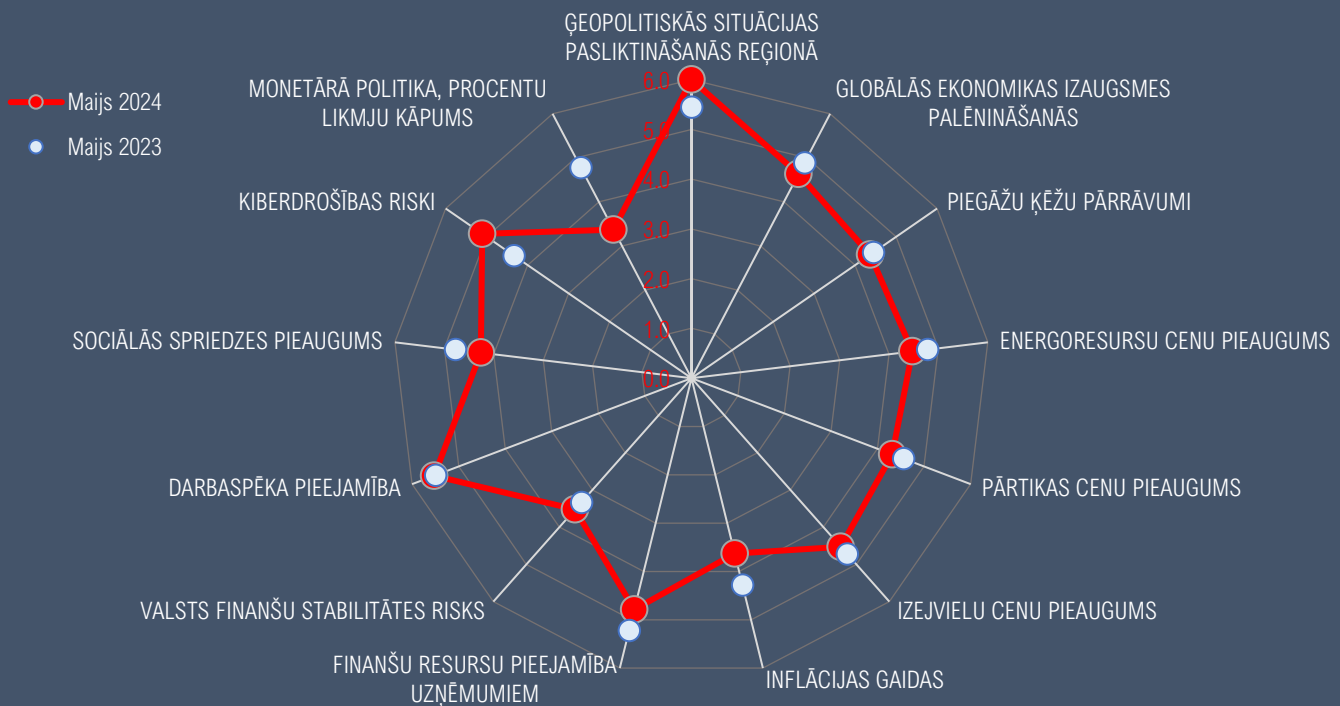
INFLĀCIJAS PROGNOZES 2024.GADAM, %

INFOGRAFIKA

GALVENIE EKONOMIKAS IZAUGSMES RISKI ĪSTERMIŅĀ – ĢEOPOLITISKĀ SITUĀCIJA UN KIBERDROŠĪBA, IZAUGSMEI SVARĪGA DARBASPĒKA PIEEJAMĪBA UN FINANŠU RESURSI INVESTĪCIJĀM

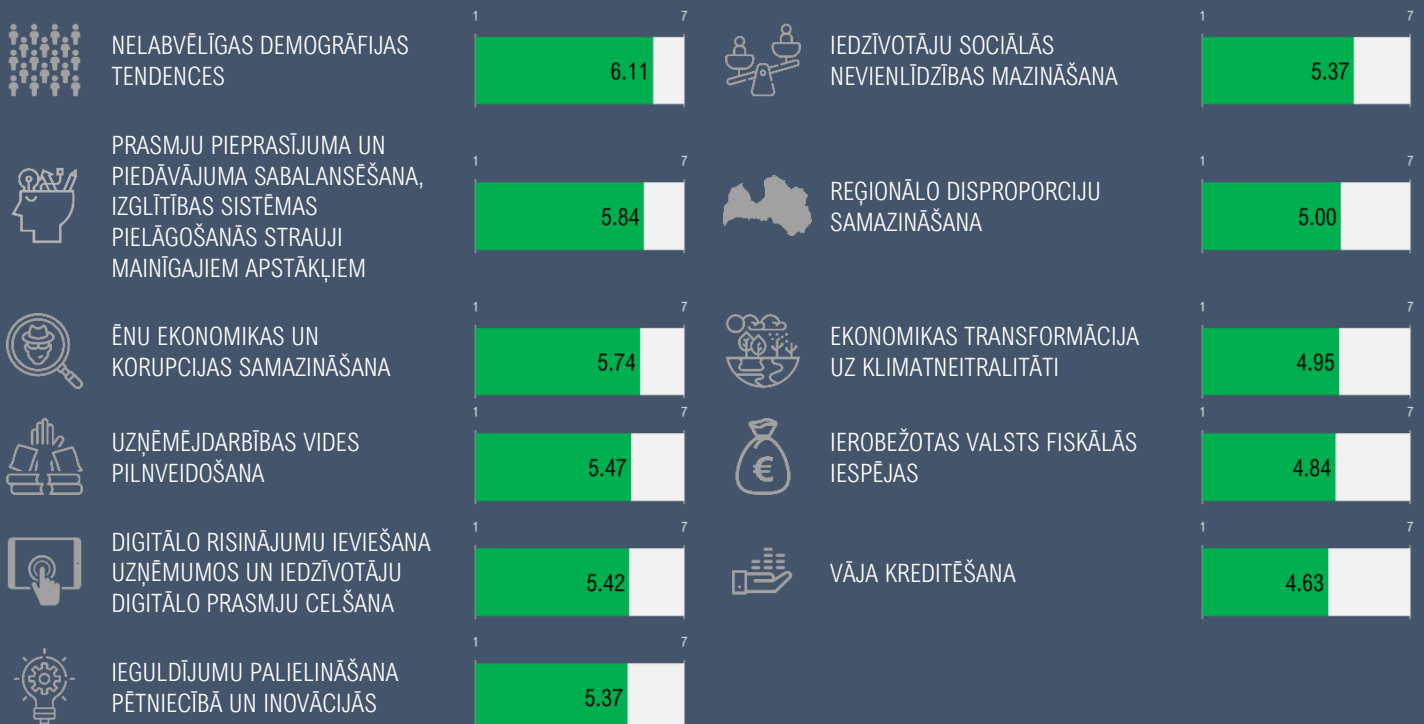
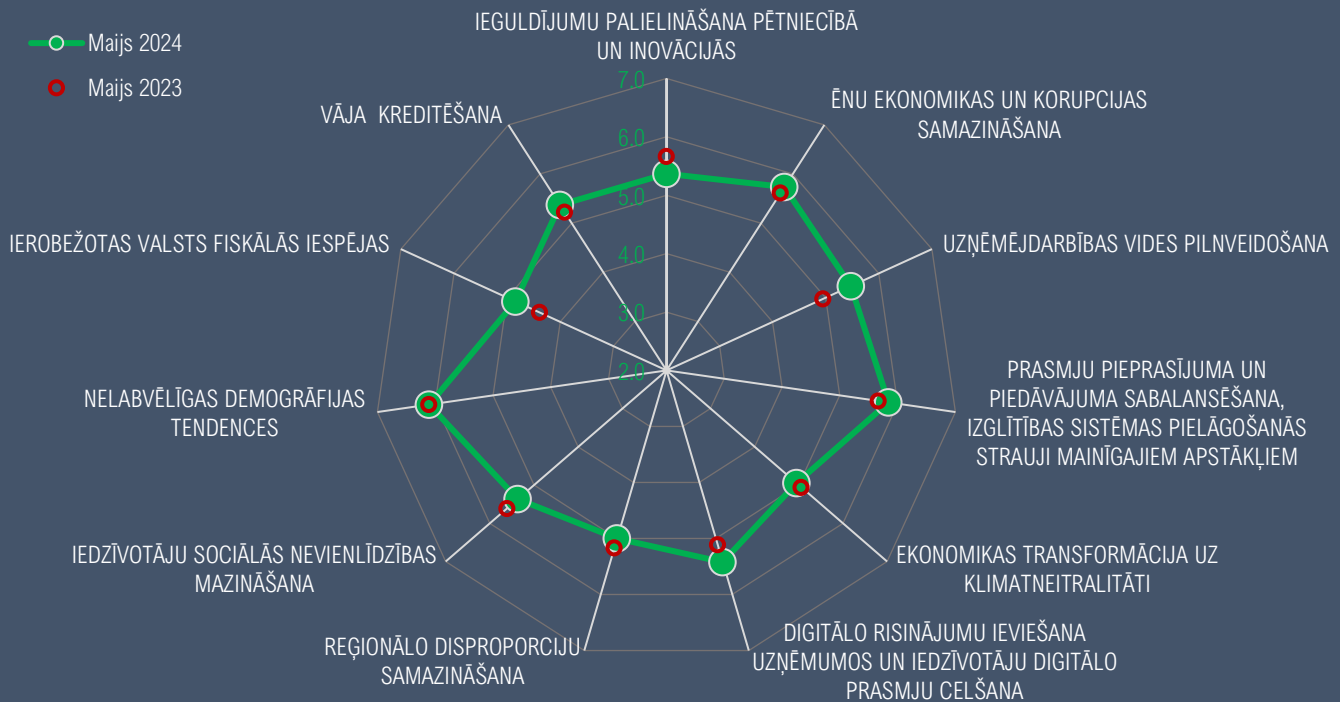
LV PEAK ekspertu aptaujā tika lūgts novērtēt iespējamos riskus ekonomikas izaugsmei īstermiņā skalā no 1 (ļoti zems risks) līdz 7 (ļoti augsts risks). Galvenie identificētie riski ir ģeopolitiskās situācijas pasliktināšanās reģionā, darbaspēka pieejamība, kibernetikas riski, finanšu resursu pieejamība uzņēmumiem un Globālās ekonomikas izaugsme. Inflācijas riski mazinās.

INFOGRAFIKA

GALVENIE VIDĒJA TERMIŅĀ IZAICINĀJUMI IZAUGSMEI – IEGULDĪJUMI CILVĒKKAPITĀLĀ, DEMOGRĀFIJAS TENDENCES, ĒNU EKONOMIKA UN UZŅĒMĒJDARBĪBAS VIDE

LV PEAK ekspertu aptaujā tika lūgts novērtēt iespējamus izaicinājumus ekonomikas izaugsmei vidējā termiņā skalā no 1 (ļoti zems) līdz 7 (ļoti augsts). Galvenie izaicinājumi ir nelabvēlīgas demogrāfijas tendences, prasmju pieprasījuma un piedāvājuma sabalansēšana, izglītības sistēmas pielāgošanās strauji mainīgajiem apstākļiem, ēnu ekonomikas un korupcijas samazināšana, uzņēmējdarbības vides pilnveidošana, digitālo risinājumu ieviešana uzņēmumos un iedzīvotāju digitālo prasmju celšana.

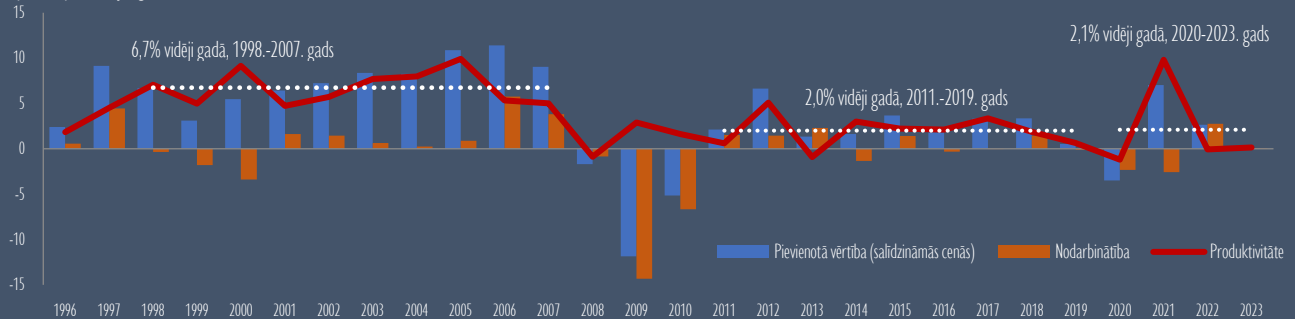

INFOGRAFIKA

PRODUKTIVITĀTE LATVIJĀ

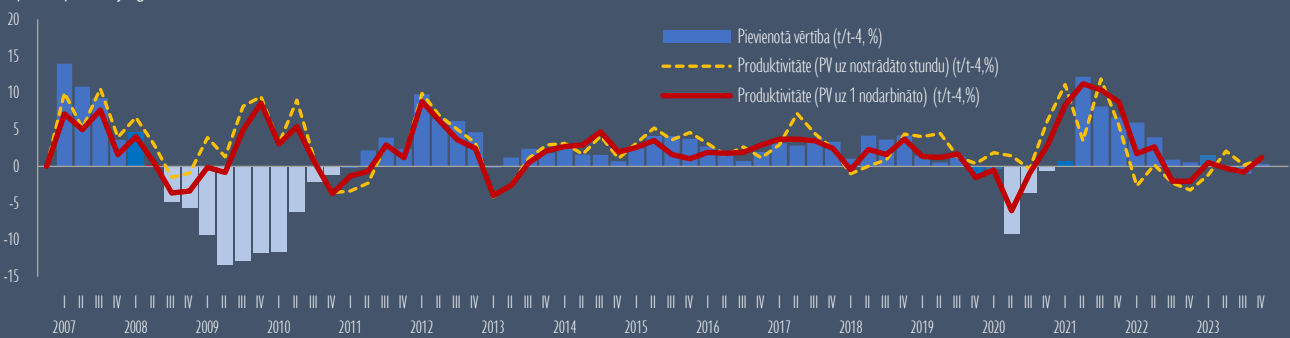
LATVIJAS PIEVIENOTĀS VĒRTĪBAS, NODARBINĀTĪBAS UN PRODUKTIVITĀTES PIEAUGUMA TEMPI

% pret iepriekšējo gadu

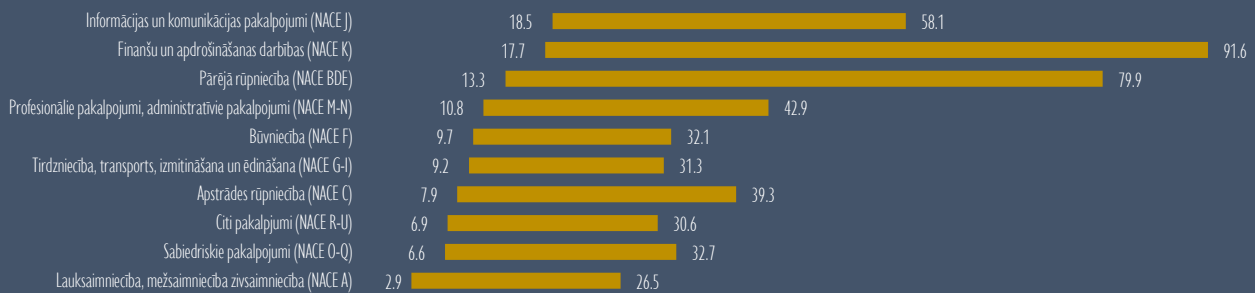
LATVIJAS PIEVIENOTĀS VĒRTĪBAS, NODARBINĀTO SKAITA UN NOSTRĀDĀTO STUNDU DINAMIKA

% pret iepriekšējā gada atbilstošo ceturksni, neizlīdzināti dati

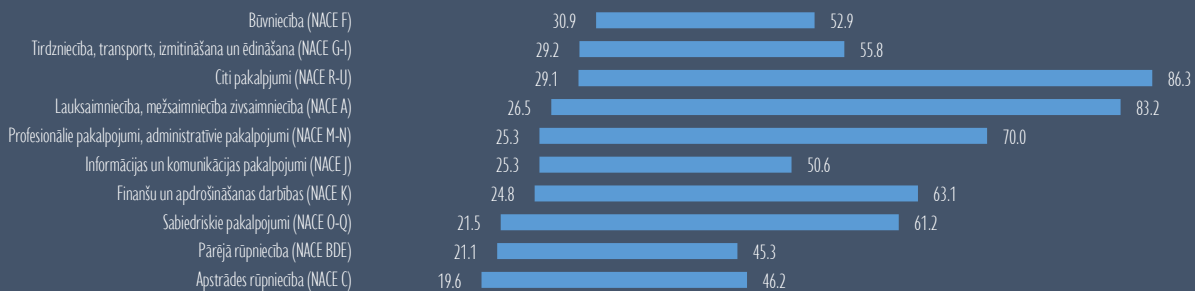
LATVIJAS NOZARU PRODUKTIVITĀTE 2000.-2023.

tūkstošos eiro uz vienu nodarbināto, faktiskajās cenās

LATVIJAS NOZARU PRODUKTIVITĀTE PRET ES VIDĒJO LĪMENI NOZARĒ 2000.-2023.

faktiskajās cenās, ES=100

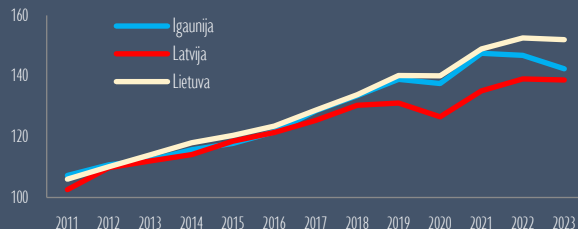
Avots: Eurostat

INFOGRAFIKA

BALTIJAS VALSTU SALĪDZINĀJUMS

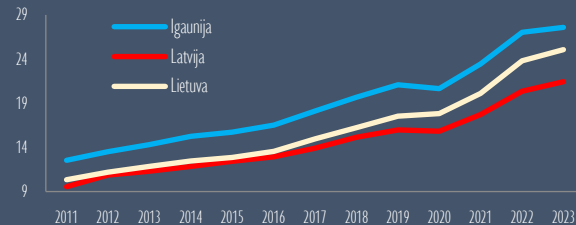
IEKŠZEMES KOPPRODUKTS

Dinamika salīdzināmās cenās, 2010.gads=100

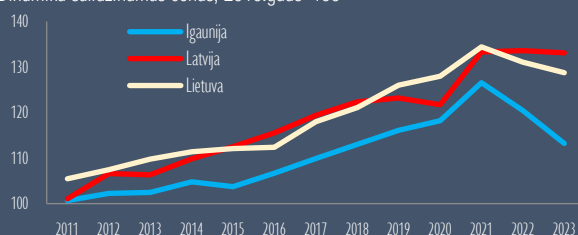
IEKŠZEMES KOPPRODUKTS UZ 1 IEDZĪVOTĀJU

Faktiskajās cenās, tūkst. EUR

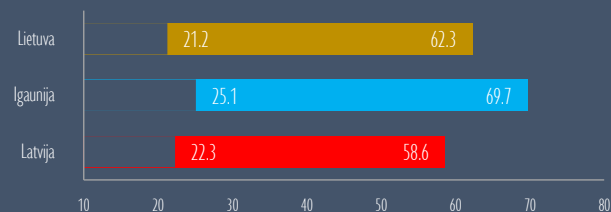
PRODUKTIVITĀTE

Dinamika salīdzināmās cenās, 2010.gads=100

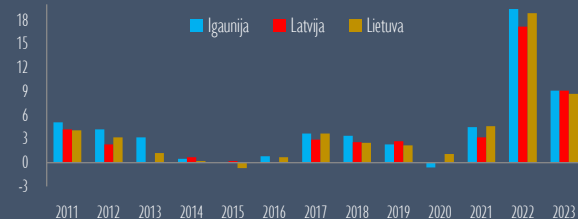
PRODUKTIVITĀTES KONVERĢENCE

No 2000.-2023.gadam, faktiskajās cenās, ES=100

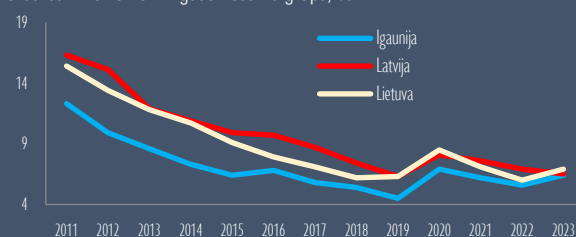
INFLĀCIJA

Harmonizētais patēriņa cenu indekss, gada vidējās izmaiņas, %

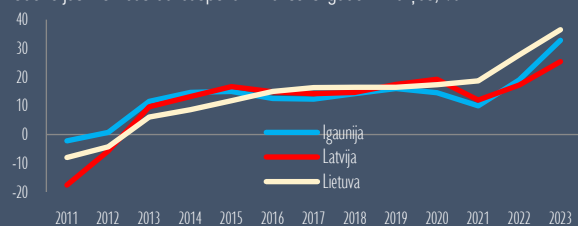
BEZDARBS

Bezdarba līmenis 15-74 gadu vecuma grupā, %

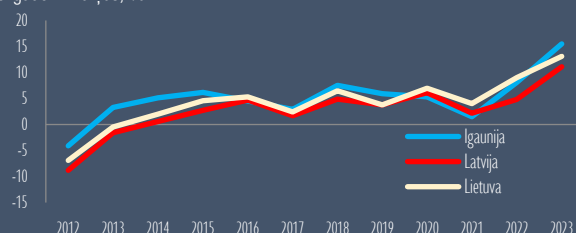
NOMINĀLAIS ULC

Produkcijas vienības darbaspēka izmaksu 3-gadu izmaiņas, %

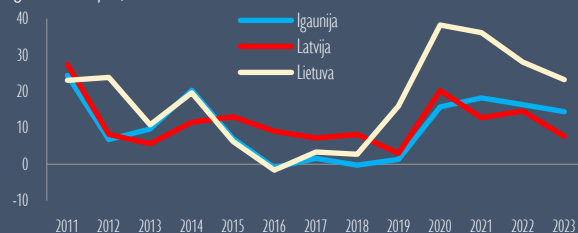
REĀLAIS EFEKTĪVAIS VALŪTAS MAIŅAS KURSS

3-gadu izmaiņas, %

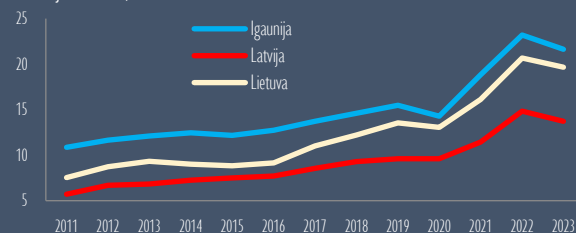
EKSPORTA TIRGUS DAĻAS

5-gadu izmaiņas, %

EKSPORTS UZ 1 IEDZĪVOTĀJU

Faktiskajās cenās, tūkst. EUR

Avots: Eurostat.

